

el cançoner

Tonades del Tío

volum 15

festes de nadal,
cap d'any i reis
2017-2018

Edita: Ajuntament de Canet de Mar
Il·lustració: Teresa Brugarola
Col·labora: Pep Parra
Imatges: Àrea de Comunicació, Arxiu ÀMBIT,
Arxiu Canet Cançó
Realització: papyrusdisseny

El cançoner

Tonades de Tió

volum 15

AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR

Salutació

Benvolgudes canetenques i canetencs,
Estimats amics i amigues,

En aquests dies festius i de germanor, penso en tots els que no hi són. Uns, els portarem per sempre dins el cor. Altres, privats de llibertat injustament, espero i desitjo que, ben aviat, puguin estar entre nosaltres i amb les seves famílies. Enguany, em manquen paraules per expressar tot el que us voldria dir. Tot i que no és un poema nadalenc, cedeixo el meu escrit a Miquel Martí i Pol.

Aquesta remor que se sent (1970-1971)

Aquesta remor que se sent no és de pluja.

Ja fa molt de temps que no plou.

*S'ha eixugat les fonts i la pols s'acumula
pels carrer i les cases.*

Aquesta remor que se sent no és de vent.

*Han prohibit el vent perquè no s'alci
la pols que hi ha pertot*

i l'aire no esdevingui, diuen, irrespirable.

Aquesta remor que se sent no és de paraules.

*Han prohibit les paraules perquè
no posin en perill*

la fràgil immobilitat de l'aire.

Aquesta remor que se sent no és de pensaments.

*Han estat prohibits perquè no engendrin
la necessitat de parlar*

i sobrevingui, inevitable, la catàstrofe.

I, tan mateix, la remor persisteix.

Poemari Vint-i-set poemes en tres temps. Miquel Martí i Pol

Que l'any que ve ens porti salut, valentia i llibertat.

Us desitjo Bones Festes a tots!!!

M. Assumpta Revoltós i Vaquer
Regidora de Festes

Les Nades, una tradició mil·lenària

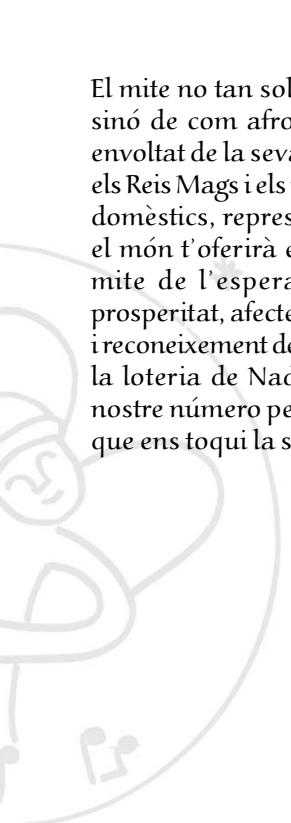
Per poca sensibilitat musical que es tingui, tothom en algun moment s'ha emocionat amb una cançó nadenca. La majoria de la gent ens diria que aquesta emoció tenia poc o res a veure amb el Nadal religiós i encara menys si els parléssim del mite del solstici d'hivern. Ens dirien -probablement- que la nadala els ha despertat records d'infantesa, records de familiars que ja no hi són... Però d'alguna manera la majoria de les persones acabarien fent referència a quelcom que els resulta intangible i inexpressable, dels temps que no tornaran, d'una nostàlgia tendra i emotiva o coses semblants. Jo crec que precisament aquest sentiment tan pregon és l'essència del Nadal i, m'atreviria a dir, que és en realitat el mite etern del solstici d'hivern, el naixement del nou any.

Els nostres avantpassats solien reconèixer un any, no pel número que el representava, sinó per un adjectiu que el definia. Hi havia l'any de les Puges, l'any de la Gana o algun fet substantiu que s'havia produït. Els anys eren per a ells cicles que tenien personalitat, tenien unitat significativa. La gent vivia al límit de l'angúnia pel que podia passar. En l'inici d'un nou any, la gent cercava els bons auguris pel nou cicle. El ritual religiós-supersticiós establia unes normes que calia seguir estrictament perquè el destí es desenvolupés amb normalitat i conduís a la seguretat i el confort de la gent. Tal com feien les tribus primitives, els nostres

avantpassats cantaven al nen-any-nou perquè creixés fort i saludable. Si ell naixia i creixia bé, l'any seria bo. En reproduir el mite, propiciaven la fecunditat i l'exuberància del nou any.

Des de quan celebrem el naixement d'un nen en una cova, al costat d'un bou i una mula i adorat pels pastors? Dos mil anys? No, molt més. Els soldats romans ja celebraven aquest mite de la secta Mitràica nascuda mil cinc-cents anys abans de Jesús. El que ens ha quedat de les celebracions paganes dels ibers que començaven a l'actual desembre i acabaven amb el Carnestoltes, ens fa pensar que relacionaven el nou any amb un naixement. La percepció que la gent tenia d'aquests rituals era molt semblant a la sensibilitat infantil. Els rituals estaven impregnats de sentiment «màgic» com per als nens els reis mags. En l'actualitat els adults no som gaire sensibles a la «màgia» de les festivitats, ja siguin el Nadal, Sant Joan o el Carnestoltes. Vivim en una realitat profana i freda, però els nens són encara sensibles al «conte» del Nadal que, com tots els contes, transporta un mite. Les cançons de Nadal són ingènues, positives, d'un humor suau, càlides.

És a dir, pràcticament, cançons de bressol i és que, en realitat, és el que són. Són cançons per bressolar el nen, el nou sol que començarà a créixer. Cantar cançons de Nadal és un exercici d'humilitat, de senzillesa i d'adoració al nou any. Ens tornem nens i és com a nens que encara podem sentir la força màgica del mite, l'esperança en l'avenir.

El mite no tan sols ens parla del naixement del nou any sinó de com afrontar-lo. El nen neix en el si familiar i envoltat de la seva gent. Si saps reconèixer l'estrella, com els Reis Mags i els pastors, l'any et serà propici, els animals domèstics, representats pel bou i la mula, estaran sans, el món t'oferirà els seus dons, or, encens i mirra. És el mite de l'esperança de la felicitat terrenal feta de prosperitat, afecte i protecció familiar, amistat del pastors i reconeixement dels poderosos. No en va s'ha popularitzat la loteria de Nadal. En realitat per Nadal comprem el nostre número per a l'any que ve i tots tenim l'esperança que ens toqui la sort.

Quim Mas Gibert

1.- Parenostre del tió

Parenostre del tió
Bon Nadal que Deú nos do.

Ara vénen festes,
festes glorioses
dones curioses
renteu bé els plats,
renteu bé els finells
que Nadal ja ve.

Menjarem gall dindi,
coques ensucrades,
torrons d'avellana,
torrons de pinyó.

Caga tió,
sinó et daré
un cop de bastó!

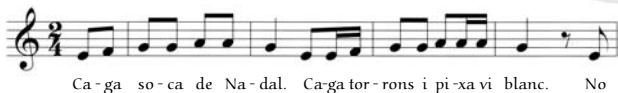
La Canonja (Tarragonès)

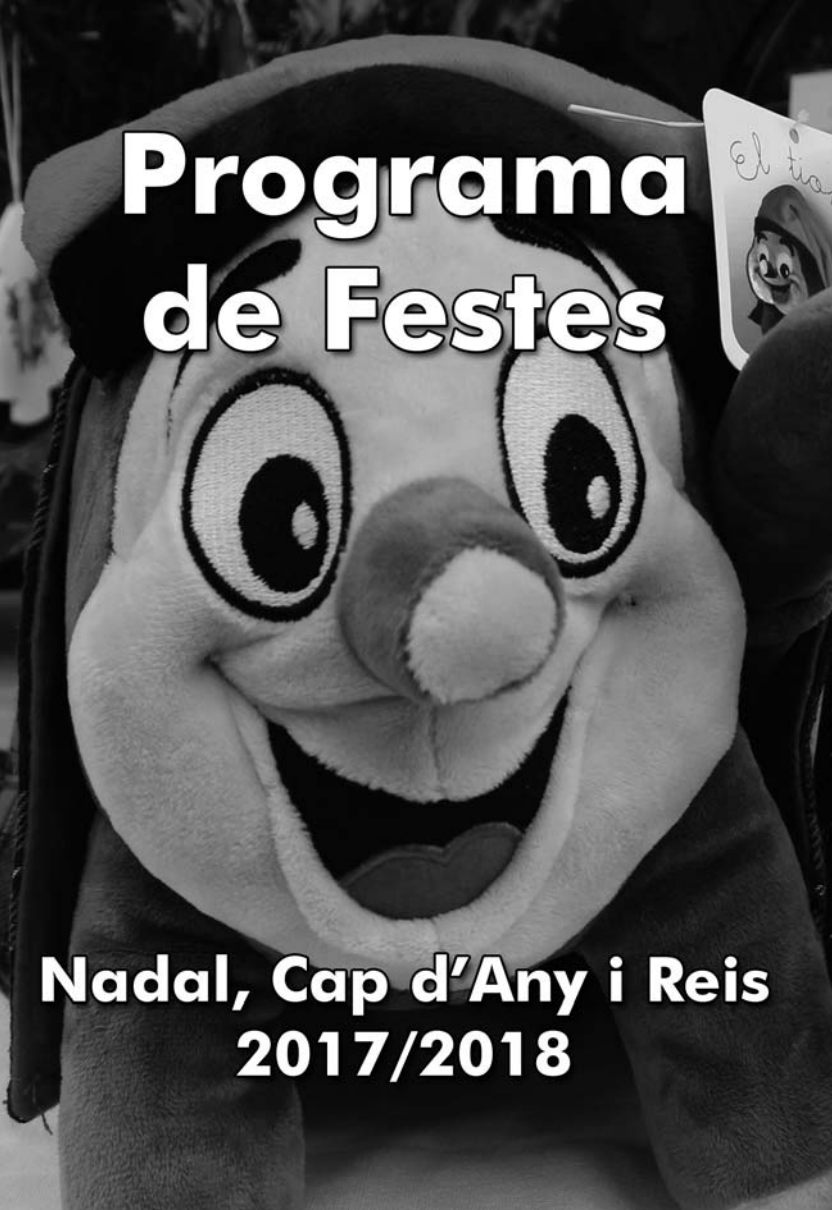
2.- Caga soca

Caga soca de Nadal.
Caga torrons
i pixa vi blanc.

No caguis arengades
que són salades,
caga torrons
que són més bons

Balaguer (Noguera)

Programa de Festes

**Nadal, Cap d'Any i Reis
2017/2018**

Divendres 1 de desembre

A partir de les 6 de la tarda i fins al dia de Reis

ENCESA DE L'ENLLUMENAT NADALENC DELS CARRERS DE CANET

Dissabte 2 de desembre

A la riera Sant Domènec i carrer Ample, de 10 del matí a 9 de la nit

FIRA D'ARTESANIA

Exposició i venda d'articles artesans
Associació Mares Malabaristes i Àrea de Promoció Econòmica

Al Centru, a 2/4 de 10 de la nit

NATALE IN CASA CUPIELLO

Companyia de Teatre del Centru

Diumenge 3 de desembre

Al Centru, a 1/4 de 7 de la tarda

NATALE IN CASA CUPIELLO

Companyia de Teatre del Centru

Caps de setmana 9-10 i 16-17

A la riera Sant Domènec i carrer Ample, de 10 del matí a 9 de la nit

FIRA DE SANTA LLÚCIA

Exposició i venda d'articles nadalencs i d'artesanía

Àrea de Festes i Associació Mares Malabaristes

Dilluns 11 de desembre

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de l'Escola de Música, a les 7 de la tarda

AUDICIÓ DE TALLERS I SOLISTES

Escola de Música

Dies 13 i 14 de desembre

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de
l'Escola de Música, a 2/4 de 7 de la tarda

AUDICIONS DE PERCUSSIÓ I SOLISTES

Escola de Música

Dissabte 16 de desembre

A la Biblioteca P. Gual i Pujadas,
a les 12 del migdia

L'HORA DEL CONTE.

Contes de Nadal

a càrrec de la Tieta Mon
Biblioteca P. Gual i Pujadas

A la plaça Macià,
a partir de 2/4 de 7 de la tarda

DONEM MENJAR AL TIÓ

Podeu portar sucre, arròs, pasta...
Associació K-80NET

Dins la setmana de Nadal

VISITA INSTITUCIONAL A LES RESIDÈNCIES DE GENT GRAN

Dies 16 i 17 de desembre

Al Centru, a 1/4 de 7 de la tarda

EL CONTE DE NADAL

Companyia de teatre del Centru

Dilluns 18 de desembre

A la Residència CDM, a les 6 de la tarda

CANTADA DE NADALES

a càrrec dels alumnes de Cant Coral
Escola de Música

A l'Auditori Jaume Dotras i Serrabella
de l'Escola de Música, a les 7 de la tarda

AUDICIONS DE SOLISTES

Escola de Música

Dimarts 19 de desembre

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de l'Escola de Música, a 2/4 de 7 de la tarda

AUDICIONS DE SOLISTES I BIG BAND JUNIOR

Escola de Música

Dimecres 20 de desembre

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de l'Escola de Música, a 2/4 de 7 de la tarda

AUDICIONS DE SOLISTES, BIG BAND i ORQUESTRA

Escola de Música

Divendres 22 de desembre

A la Biblioteca P. Gual i Pujadas,
a 2/4 de 7 de la tarda

LA MUSICA DELS LLIBRES

Nadales a càrrec dels alumnes d'acordió de l'Escola de Música

Escola de Música de Canet

Seguidament sorteig del projecte Passaport de Lectura Gènius

A l'Església Parroquial,
a 2/4 de 9 del vespre

CONCERT DE NADAL

Orfeó Misericòrdia, Cor Assai i corals infantil i juvenil de l'Escola de Música, dirigits per Xavier Dotras, Imma Roig, Pere Xirau i Fifi Arnau

Dissabte 23 de desembre

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de l'Escola de Música,

EL POEMA DE NADAL

- Vegeu programes a part -

Escola de Música

A la plaça Macià,
a partir de 2/4 de 7 de la tarda

CAGA TIÓ

Associació K-80NET

INAUGURACIÓ EXPOSICIÓ DE GRAVATS DE JOAN PERE VILADECANS

A la Sala Cultural Ramon de Capmany,
a les 7 de la tarda

Treballs exposats des del 23 de
desembre fins al 16 de gener
Àrea de Cultura

A l'envelat de Vil·la Flora,
a 2/4 de 10 de la nit

REVEL·LA DE NADAL

Sopar i ball

Amics del Ball

Diumenge 24 de desembre

A l'Església Parroquial, a les 12 de la nit

MISSA DEL GALL

I després de la missa, a la plaça Macià

CANTADA POPULAR

DE NADALES I RESSOPÓ

TRADICIONAL DE NADAL

Amb l'actuació de **PEP PARRA i CIA**

A la Masoveria de Vil·la Flora, a mitjanit

REVEL·LA POPULAR «Per Nadal un bon sidral»

Animació amb Dj's

Associació Cultural DEKAA

Dimarts 26 de desembre

Al Centru, a 1/4 de 7 de la tarda

ELS PASTORETS

«L'Estel de Natzaret»

Companyia de Teatre del Centru

Dimecres 27 de desembre

Lloc a concretar

ESMORZAR TERTÚLIA DIA DOMÈNECH I MONTANER

Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner, Amics d'en Pep Rovira i Taula Lluís Domènech i Montaner

Auditori Jaume Dotras i Serrabella de l'Escola de Música, a les 7 de la tarda

CONCERT DIA DOMÈNECH I MONTANER

Oracions de Rusiñol: la ruta daurada a càrrec de Veu Humana

Àrea de Cultura

Dies 27, 28, 29 i 30 de desembre

A l'envelat de Vil·la Flora, d'11 del matí a 2 del migdia i de 5 de la tarda a 8 del vespre

PARC INFANTIL I TALLERS DE NADAL

Ludoteca, castell de botar, piscina de boles, inflable pista americana i tallers a càrrec d'STRANKIS / Casal d'Estiu

Per a nens i nenes fins a 14 anys.

Els nens i les nenes menors de 7 anys hauran d'anar acompanyats d'un adult. Hi haurà servei de bar.

Àrea de Festes

Dissabte 30 de desembre

A la Plaça 11 de setembre,
a 2/4 de 12 del migdia

ARRIBADA DEL MISSATGER REIAL

Per visites dels REIS a les cases, cal trucar al Centre Cívic i Cultural Vil·la Flora, tel. 93 795 46 25, fins al dia 29 de desembre a la 1 del migdia.

Diumenge 31 de desembre

A Ràdio Canet, a les 8 del vespre

MISSATGE DE CAP D'ANY DE L'ALCALDESSA

Ràdio Canet

A la plaça Macià,

a partir de 2/4 de 12 de la nit

ESPECTACLE PIROTÈCNIC

a càrrec dels Diablers de Canet

I a mitjanit **LES 12 CAMPANADES**

amb la Disco Mòbil Lluís Serra

A l'envelat de Vil·la Flora, a la 1 de la
matinada

BALL DE CAP D'ANY amb DJ Litus

Hi haurà servei de bar

Entrada + 1a consumició gratuïta: 5€

Àrea de Festes

Divendres 5 de gener

CAVALCADA DELS

REIS D'ORIENT

Arribaran a Canet a les 6 de la tarda

ATENCIÓ!! CANVI DE RECORREGUT

– Vegeu programes a part –

– **SALUTACIÓ DELS REIS** des del
balcó de l'Ajuntament

- **AUDIÈNCIA A TOTS ELS NENS I
LES NENES** des de la tribuna instal·lada
davant de l'Església Parroquial.

Caramels aptes per a celíacs

Diumenge 7 de gener

Al Centru, a 1/4 de 7 de la tarda

ELS PASTORETS

«L'Estel de Natzaret»

Companyia de Teatre del Centru

AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR
Àrea de Festes

és
CANET!
és nadal

3.- Caga tió!

A la memòria de Salvador Cortés Sanjaime

Caga tió,
de la vinya d'en Vadó

Si no vols cagar,
garrotada va!

Caga tió,
de la vinya d'en Vadó

Si no vols cagar,
cop de bastó.

Canet de Mar (Maresme)

4.- Troc de Nadal

Tronc de Nadal,
caga figues,
caga figues.

Tronc de Nadal
caga figues i vi blanc.

no caguis arengades
que són massa salades,
caga torrons
que seran més bons.

Caga torrons,
pixa vi blanc
per les festes de Nadal.

Barcelona (Barcelonès)

Tronc de Na - dal, ca - ga fi - gues, ca - ga fi - gues

Tronc de Na - dal, ca - ga fi - gues i vi blanc. No

ca - guis a - ren - ga - des que són mas - sa sa - la - des,

ca - ga tor - rons que se - ran més bons. Ca - ga tor -

rons, pi - xa vi blanc per les fes - tes de Na - dal.

5.- En el dia de Nadal

En el dia de Nadal
posarem el porc en sal,
la gallina a la pastera
el pollí a sota el pi.

Toca, toca el violí.

Ara passenbous i vaques
i gallines amb sabates
i gallons amb sabatons

(El nom del nen) ha fet torrons,
(El nom de la nena) els ha tastat.

Marieta posa-hi sucre
que seran un xic millors.

Caga tió!
Caga tió!

Reus (Baix Camp)

A-ra vé-nen fes - tes, fes-tes pre-ci - o - ses, do-nes cu-ri -

o - ses ren - teu els plats, ren - teu - los bé que Na-

dal ja ve. Tor - rons d'a - ve - lla - na, tor -

rons de pi-ynó. A - ve Ma - ri - a. Ca - ga ti-

ó, si no ca-gues bé, un cop de so - ma - ler.

Si no ca-gues fort, un cop de gar - rot.

6.- Ara vénen festes

Ara vénen festes,
festes precioses,
dones curioses
renteu els plats,
renteu-los bé
que Nadal ja ve.

Torrans d'avellana,
torrons de pinyó.

Ave Maria.
Caga tió,
si no cagues bé,
un cop de somaler.

Si no cagues fort,
un cop de garrot.

Rocallaura (Urgell)

A - ra vé - nen fes - tes, fes - tes pre - ci - o - ses, do - nes cu - ri -

o - ses ren - teu els plats, ren - teu - los bé que Na -

dal ja ve. Tor - rons d'a - ve - lla - na, tor -

rons de pi - nyó. A - ve Ma - ri - a. Ca - ga fi -

ó, si no ca - gues bé, un cop de so - ma - ler.

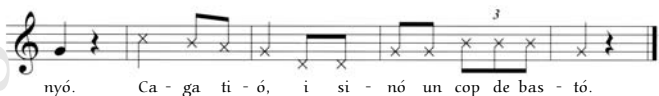
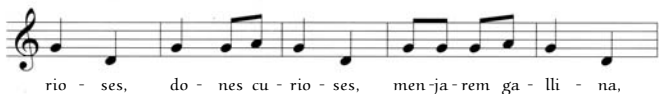

Si no ca - gues fort, un cop de gar - rot.

7.- Caga tió

Caga tió,
ara vénen festes,
festes glorioses,
dones curioses,
menjarem gallina,
coses molt bones,
torrons d'avellana,
torrons de pinyó.
Caga tió,
i si no un cop de bastó.

Rocafort de Vallbona (Urgell)

Sumari

Salutació

per M. Assumpta Revoltós i Vaquer 4

El tió de Nadal

per Quim Mas Gibert 5

1. Parenostre del tió

La Canonja (Tarragonès) 8

2. Caga soca

Balaguer (Noguera) 10

3. Caga tió!

Canet de Mar (El Maresme) 11

4. Tronc de Nadal

Barcelona (Barcelonès) 12

5. En el dia de Nadal

Reus (Baix Camp) 14

6. Ara vénen festes

Rocallaura (Urgell) 16

7. Caga tió

Rocafort de Vallbona 18

**AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR**

és
CANET!
es nadal

